

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Nový Bydžov

Na Valech 78, 504 01 Nový Bydžov

Identifikátor školy: 617 100 691

Termín konání komplexní inspekce: 3., 4., 5. a 7. prosince 2001

Čj.	091 131/02-4021
Signatura	ki1kv101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Nový Bydžov pracuje od 1. ledna 1999 jako příspěvková organizace, kterou zřizuje Město Nový Bydžov. V rozsahu svých personálních možností zabezpečuje výuku základů uměleckého vzdělání hudebního, výtvarného a literárně-dramatického zaměření.

Rozsah vzdělávacích činností školy je směřován ke kultivaci osobnosti a postupnému rozvoji celkové kulturní gramotnosti dětí a mládeže. Většina žáků je připravována pro amatérské aktivity v různých zájmových společenských sdruženích - pěvecké sbory, amatérské soubory, orchestry, svazy výtvarníků, kluby přátel hudebního nebo výtvarného umění apod. Náležitá pozornost je věnována i přípravě k profesně orientovanému vzdělávání v umělecko-řemeslných učilištích, středních i vysokých školách.

Základní umělecká škola zřizuje jedno odloučené pracoviště v Nechanicích, Ráabova 110. Vzdělávací činnost i prezentace žáků školy na veřejnosti pozitivně ovlivňují společenský život města.

V době konání inspekce navštěvovalo školu celkem 459 žáků, což je cca 30 % populace dětí školního věku a mládeže regionu základních a středních škol v okruhu působnosti ZUŠ (Nový Bydžov, Nechanice).

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecká škola Nový Bydžov realizuje výuku v rozsahu ustanovení vyhlášky o základních uměleckých školách. V souladu s předloženým a doposud platným rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, které vydal Školský úřad v Hradci Králové dne 13. 7. 1999 s účinností od 1. 8. 1999 pod čj. 930/38-99 zabezpečuje Základní umělecká škola (dále jen ZUŠ) vzdělávání v hudebním (HO) a výtvarném (VO) oboru s celkovou kapacitou 430 žáků. V rozporu s tímto rozhodnutím zahájila ZUŠ od 1. 9. 2001 výuku literárně-dramatického oboru. Povolená kapacita školy (430 žáků) byla v loňském školním roce překročena o 28 žáků a ve školním roce 2001/2002 o 29 žáků.

Povolené obory jsou členěny na přípravné studium a základní studium I. i II. stupně. Ostatní formy studia - rozšířené vyučování a studium pro dospělé (SPD) nejsou ve školním roce 2001/2002 realizovány.

Hudební obor navštěvuje celkem 300 žáků základního studia prvního (I.) a druhého (II.) stupně. Pro 268 žáků je organizována individuální výuka a 32 žáků je zařazeno do výuky kolektivní. Ve výtvarném oboru se vzdělává 132 žáků I. a 11 žáků II. stupně. Výuka v literárně-dramatickém, probíhá kolektivní formou a je navštěvována celkem 16 žáky I. stupně.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

Výuka jednotlivých studijních zaměření hudebního oboru vychází z personálních možností školy. Všechny formy studia a specializací I. i II. stupně jsou realizovány podle učebních plánů č. 2a - 25 pro hudební obor ZUŠ, které schválilo MŠMT ČR dne 26. června 1995 pod čj. 18.418/95 s účinností od 1. září 1995. Zařazení žáků do jednotlivých skupin přípravného studia je prováděno podle zjištěných talentových předpokladů a jejich psychické vyspělosti.

Časové dotace realizovaného individuálního, skupinového i kolektivního vyučování odpovídají povoleným tolerancím, které jsou uvedeny v učebních plánech. Výuka některých základních předmětů (hudební nauka, komorní hra, hra v souboru atd.), které navazují na předmět hlavní (hra na nástroj), není u všech žáků realizována v rozsahu, který je stanoven platnými učebními dokumenty. Vzhledem k velikosti školy a struktuře vyučovaných specializací (nástrojová struktura) je v některých případech uvedena výuka velmi obtížná nebo nereálná (hra v komorním, symfonickém orchestru apod.). Zcela rozdílná je však situace při zabezpečování výuky přiřazených předmětů (např. elementární improvizace, hry z listu, čtyřruční hry, přípravy k souhře apod.). Uvedené předměty jsou součástí hlavního předmětu a rozsah jejich výuky závisí pouze na odborné specializaci vyučujícího a žakově žánrové profilaci.

Plánování a příprava na vyučování ve všech odděleních hudebního oboru vychází z ročního plánu práce školy. Rozsah vzdělávání jednotlivých specializací konkretizují roční studijní plány individuálně vyučovaných žáků a skupin. Obsahová náplň plánů odpovídá ve většině případů příslušným ročníkům platných učebních osnov. Předepsané předmětové členění jednotlivých specializací není vždy důsledně dodržováno. Plánování přiřazených předmětů, jejichž výuka je pro systematický rozvoj celkové hudební gramotnosti dětí nezastupitelná, někteří vyučující neprovádějí s potřebnou důsledností a v nutném rozsahu. Vzdělávací cíl ročníku není u některých žáků pevně stanoven. Výběr instruktivní literatury v jednotlivých plánech individuální výuky je zaměřen především na rozvoj technických dovedností. Mnohdy je koncipován pouze jako stručný výčet etud. Z poznatků inspekce vyplývá, že zodpovědnost plánování i přístup k vlastnímu individuálně realizovanému vzdělávacímu procesu koresponduje s osobností pedagoga. Rozdílná kvalita individuálního přístupu učitelů k žákům je do značné míry ovlivněna i poměrně malou funkčností předmětových komisí.

Studijní plány kolektivního vyučování vzájemně obsahově navazují a respektují požadavky učebních osnov. Tematické i studijní plány kolektivních předmětů (zejména hudební nauky – dále jen HN) jsou vedeny na zvláštních listech, v individuální a skupinové výuce jsou zaznamenány v třídních knihách.

Žákům, kteří projevují zájem o další profesní vzdělávání na uměleckých školách vyššího typu, je poskytována maximální časová dotace, mimořádné lekce ve hře na hudební nástroj i hudební nauce. Vyučující se jim snaží vytvářet optimální podmínky pro získávání potřebných pódiových zkušeností apod. Výběr instruktivní i přednesové literatury je určován specializací, požadavky talentových zkoušek, využitím pro veřejná vystoupení a žánrovou orientací žáka.

Vzdělávání v hudebním oboru zabezpečuje 14 interních a 5 externích učitelů. V porovnání s počtem vyučovaných hodin v týdnu je s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí odučeno cca 79 % lekcí. U tří vyučujících, kteří nespĺňují kvalifikační předpoklady, je odborná a pedagogická způsobilost nahrazena dlouholetou praxí. Zbývající výuku zajišťují učitelé, kteří získávají potřebné vzdělání studiem konzervatoře nebo VŠ. Vyučované předměty jsou učitelům přiděleny s ohledem na jejich specializaci.

Vzdělávání žáků hudebního oboru probíhá v účelově rekonstruované budově. Hudební obor má k dispozici dostatečný počet učeben. Jejich moderní a účelné vybavení umožňuje plnit deklarovaný vzdělávací program v plném rozsahu. Školní hudební nástroje s konstantním laděním jsou sice pravidelně udržovány a dle možností obměňovány, ale technický stav většiny klavírů (křidel) je již na hranici použitelnosti. Většina z nich byla vyrobena před rokem 1948. Úprava a estetický vzhled interiéru svědčí o velmi kladném vztahu všech zaměstnanců i žáků ke škole. Výzdoba, kterou zabezpečují žáci výtvarného oboru, je vkusně doplněna nástěnkami s propagačními materiály uměleckého zaměření, prezentací výsledků práce žáků apod.

Inspekci bylo zjištěno, že většina učitelů vyučuje formou standardních metodických postupů. Stavba vyučovaných lekcí měla u většiny pedagogů běžně užívanou podobu - stupnice, akordy,

instruktivní literatura, přednes atd. Jeden vyučující hry na keyboard a vyučující hry na harfu a zobcovou flétnu měli hodiny členěné tak, aby v plné šíři obsáhli i výuku přiřazených předmětů - elementární improvizaci a hru z listu. Inspekce u těchto pedagogů vysoce hodnotí promyšlenost výběru zadávané instruktivní literatury v návaznosti na studované stupnice, etudy, pasážová cvičení apod. Jimi předložená třídní dokumentace transparentně dokladuje systematickou péči nejen o růst a upevňování technických dovedností, ale především o cílené upevňování tonálního cítění žáků.

Ostatní inspektovaní učitelé využívali standardní nácvikové postupy - rozfázování hrané skladby, jednoduchá pasážová cvičení, hra rytmických figurací apod. Výuka měla vždy tvořivý charakter. Nové učivo bylo vysvětleno, názorně předvedeno a procvičeno. Při vysvětlování i procvičování bylo všemi učiteli důsledně dbáno na odpovídající fixaci základních návyků, intonaci i praktickou aplikaci všeobecné hudební nauky. Většina učitelů se snažila efektivně využívat čas, nenásilně fixovat základní technické návyky, prakticky aplikovat hudební nauku a v dostatečné míře respektovat názory žáků.

V celkovém rozvoji hudebního oboru ZUŠ se velmi pozitivně odráží snaha vyhovět rostoucímu zájmu veřejnosti a rozšířit vzdělávací nabídku o výuku hry na elektronické klávesové nástroje. Ve školním roce 2001/2002 je zabezpečena čtyřmi učiteli. Jejich přístup k pojetí výuky je dosti rozdílný. Jeden vyučující, který má dlouholetou pedagogickou praxi, upřednostňuje manuálovou techniku varhanní hry. Při výuce využívá snadnou, ale odpovídající literaturu, vlastní úpravy skladeb apod. V maximální míře se věnuje hře z listu, improvizaci, doprovodem a nástrojové souhře s dalším akordickým nebo sólovým nástrojem.

Při souhrnu všech poznatků z provedených hospitací u obou vyučujících však jednoznačně vyplývá, že celkovou kvalitu výuky hry na klávesové nástroje negativně ovlivňuje nejasná představa o využitelnosti a technických možnostech samotného nástroje. Nejednotnost náhledu pedagogů a především absence schválených funkčních učebních osnov vedou mnohdy k tápajícím až k chaotickým pedagogickým výstupům. Ve dvou inspektovaných hodinách u jednoho vyučujícího bylo zjištěno, že není seznámen ani s publikovaným návrhem učebních osnov (časopis pro učitele ZUŠ – TALENT). Výuka postrádala nutný řád, a to jak v ohledu technické průpravy a manuálních dovedností hry, tak i v ovládnutí funkčních prvků nástroje. Učitel používal při výuce pouze klavírní rejstřík. I když má sám velké hráčské zkušenosti z amatérského tanečního orchestru, opomíjel využívání bohatší registrace ve vztahu k interpretované skladbě i žánrovému charakteru notového zápisu. Z předložené třídní dokumentace a z rozhovoru s pedagogem i žákem vyplývá, že základům registrace a využívání dalších funkčních prostředků, které z keyboardu dělají multifunkční hudební nástroj, není věnována náležitá pozornost. S jeho technickými schopnostmi v dalších kombinacích, jako je např. návaznost s počítačem či jinými hardwarovými doplňky není pracováno. Vlastní poslání výuky, tedy tvorba hudební skladby pomocí systému MIDI, není naplňováno. Specifická komunikace mezi pedagogem a žákem, malá srozumitelnost a účelnost využívání odborných výrazů, tolerance k hraným chybám a v mnoha zjištěních i formálnost záznamů vedené třídní dokumentace svědčí o snaze pojmout výuku jako ryze amatérskou aktivitu zájmového kroužku.

Výuka hry na klavír měla standardní průběh. Stavba hodin respektovala základní požadavky přípravy žáka ke hře přednesové skladby. Vyučující u všech žáků důsledně dbali na základní držení těla, uvolnění zádového svalstva, paží, zápěstí, úhozovou techniku apod. Všechny navštívené hodiny dokumentovaly bohaté pedagogické zkušenosti vyučujících.

Celkový rozsah získaných vědomostí a dovedností negativně ovlivňuje malá péče a mnohdy i absence výuky podpůrných předmětů - improvizace, hra z listu apod. Z rozhovorů s pedagogy jednoznačně vyplývá, že absence výuky těchto předmětů je údajně způsobena

nedostatkem času. Z inspekci zjištěných skutečností však lze konstatovat, že tento nedostatek je spíše způsoben neodpovídajícím rozvržením individuálně koncipované výuky a formálním stanovením vzdělávacího cíle ročníku.

Výrazně nadprůměrnou úroveň měly vyučovací hodiny hry na klavír u žákyně, která se připravuje ke studiu konzervatoře (hra na harfu) a hry na zobcovou flétnu.

Výuka hudební nauky probíhá v ucelených blocích s tematickým nebo předmětovým zaměřením. Z předložené dokumentace a ze sledovaných vyučovacích celků jednoznačně vyplývá, že jsou u žáků systematicky rozvíjeny intonační, harmonické, rytmické i pohybové dovednosti, schopnost aplikace teoretických znalostí v praxi a celková hudební gramotnost.

Znalosti a dovednosti žáků jsou na odpovídající úrovni a v praktických činnostech mnohdy přesahují požadavky učebních osnov jednotlivých ročníků. Přes vysoké pracovní nasazení všichni učitelé dbali na celkové duševní i tělesné uvolnění žáků.

Motivování jednotlivými učiteli vyvolává odpovídající zájem žáků o studium zvoleného nástroje. Organizační pokyny jsou většinou jasné, srozumitelné, používání odborných výrazů je přiměřené a odpovídá znalostem i zkušenostem žáků.

Hodnocení výsledků práce je prováděno v souladu s platnou vyhláškou o ZUŠ. V průběhu výukové lekce jsou žáci hodnoceni ústně. Při čtvrtletních klasifikacích učitelé přehodnocují plnění studijního plánu. Celoroční klasifikace zahrnuje výsledek komisionální zkoušky (postupové nebo závěrečné), kvalitu celoročních výsledků práce, veřejné aktivity, výsledky v různých uměleckých soutěžích a celkový zájem o studovaný obor. Všechny typy komisionálních zkoušek jsou realizovány pravidelně a jejich obsahová náplň respektuje požadavky učebních osnov. Povinnou třídní dokumentaci vedou všichni pedagogové. Její vyhovující hodnota je rozdílná a mnohdy neposkytuje dostatek potřebných informací o rozsahu vzdělávání ve všech předmětech. Rodiče jsou pravidelně informováni o pracovních výsledcích a zadaných úkolech prostřednictvím žákovských sešitů a osobním stykem s pedagogy, při veřejných akcích školy, interních večírcích apod.

Ve všech sledovaných hodinách byla příznivá pracovní atmosféra. Názory žáků byly citlivě korigovány a pracovní zaujetí bylo směřováno k cíli hodiny. Rozvoj celkové hudební gramotnosti velmi příznivě ovlivňovalo průběžné opakování dříve získaných znalostí a dovedností.

Výchovně vzdělávací proces ve většině realizovaných oddělení hudebního oboru probíhá v souladu s požadavky učebních plánů a platných učebních osnov. Žáci jsou připravováni pro činnost v souborech zájmové umělecké činnosti a cílevědomě je v nich pěstován vztah ke všem druhům umění.

Vzhledem k celkovému počtu žáků a nástrojové pestrosti vyučovaných specializací se škola snaží organizovat v maximálním rozsahu výuku klasických nástrojových seskupení v komorní hře. Učitelé v průběhu školního roku sestavují krátkodobě pracující soubory netradičních nástrojových seskupení i různých žánrových zaměření. Hudební nauka je vyučována v rozsahu požadavků učebních osnov prvního stupně.

Ve všech odděleních je věnována odpovídající individuální péče o žáky, projevující zájem o studium v profesně orientovaných uměleckých nebo pedagogicko uměleckých školách. Mají možnost navštěvovat mimořádné výukové lekce, intenzivnější výuku hudební nauky apod.

Celková motivace všech žáků oboru je vhodně doplňována rozšiřujícími aktivitami mimo základní obsahovou náplň vzdělávacího programu. Žáci se pravidelně účastní Celostátní soutěže hudebních oborů ZUŠ, kterou vyhláší MŠMT. Úspěšnost žáků v okresních kolech soutěže je velmi dobrá. Ve školním roce 2000/2001 získalo v této soutěži ocenění celkem 5 žáků. Dobrých výsledků dosahují žáci školy i v dalších soutěžích, které vyhláší různé

společenské organizace regionu - např. Novopacký slavíček, Hradecký slavík, Skřivánek, Novobydžovský slavík apod. Nedílnou součástí pozitivního vlivu školy na rozvoj estetického vnímání žáků má i pravidelně fungující Klub Emy Destinové.

Vedení školy a pedagogové vytvářejí optimální podmínky pro veřejnou prezentaci vzdělávacích výsledků práce žáků. V průběhu školního roku je organizováno průměrně 25 veřejných vystoupení žáků (veřejné koncerty, absolventský koncert, závěrečný koncert apod.). Žáci hudebního oboru vystupují na vernisážích výstav, různých akcích společenských organizací apod.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v hudebním oboru

Hodnocení vychází především z provedených hospitací, dále z dostupných informací v dokumentaci školy - katalogy o průběhu studia, výroční zpráva školy, z výsledků v celostátních soutěžích ZUŠ vyhlášených MŠMT, různými společenskými organizacemi, z počtů přijatých absolventů k dalšímu studiu v profesně orientovaných středních a vysokých školách, z veřejných vystoupení apod. Dále využívá archivované dokumentace a poznatků z rozhovorů s pedagogy, žáky i několika rodiči. Inspekci byly shledány částečné disproporce mezi požadavky schválených učebních dokumentů, plánováním a vlastní realizací vzdělávacího procesu. Systematickou organizaci a důsledné naplňování požadavků časového, a tím i obsahového členění výuky, negativně ovlivňuje poměrně malá znalost základních školských předpisů pro umělecké školy a poměrně nízké právní povědomí některých učitelů.

Na základě zjištěných a ověřených poznatků dospěla inspekce při souhrnném hodnocení k následujícím závěrům. Plánování a příprava výuky jsou průměrné, personální podmínky velmi dobré, materiální podmínky výuky velmi dobré, prostorové podmínky výuky vynikající, psychohygienické podmínky výuky průměrné, organizace, formy a metody výuky průměrné, motivace a hodnocení velmi dobré, interakce a komunikace průměrné, dostupně ověřitelné výsledky výuky průměrné.

Celková kvalita vzdělávání hudebního oboru je průměrná.

Výtvarný obor

V ročním plánu práce školy je uvedeno, že výuka výtvarného oboru probíhá podle učebních plánů pro ZUŠ č. 30, 31, 34, 32 a 33. Platnost uvedených učebních dokumentů skončila 30. června 2000.

Ve školním roce 2001/2002 probíhá ve skutečnosti výuka výtvarného oboru podle učebních plánů a učebních osnov, které schválilo MŠMT dne 26. dubna 2000 pod čj. 15 865/2000-22 s platností od 1. 9. 2000 v souladu se schválenou úpravou uvedených učebních dokumentů, provedené MŠMT dne 9. července 2001 pod čj. 20 083/2001-22 s platností od 1. 9. 2001.

Plánování a příprava výuky ve výtvarném oboru vychází z ročního plánu školy. Tematické plány rozpracovávají pracovní postupy výtvarných technik vyučovaných předmětů, zohledňují věkovou strukturu žáků i jejich diferencované schopnosti. Plány jsou doplněny písemně zpracovanými přípravami jednotlivých výukových lekcí. Pracovní postupy jsou podrobně rozfázovány a na jejich řešení je nahlíženo z různých úhlů pohledu. Inspekce vysoce hodnotí jejich kvalitu a obsahovou náplň.

Hodinové dotace vyučovacích lekcí a členění jednotlivých předmětů odpovídá platným učebním plánům a učebním osnovám pro ZUŠ. Vedení školy v maximální míře využívá

odborné způsobilosti, umělecké praxe a profilace pedagogů k zajištění výuku jednotlivých specializovaných předmětů oboru. Vyučování je organizováno formou skupinové výuky. Zařazení žáků do ročníků školy ve většině případů odpovídá věkovému členění.

Pro vyučování výtvarného oboru jsou využívány dostatečně prostorné učebny, které svým základním vybavením umožňují realizovat deklarovaný vzdělávací program v plném rozsahu.

Motivování žáků respektuje kreativitu metodických postupů, které ve svém konečném výstupu vede žáky k chápání problému a tvůrčímu myšlení. V hospitovaných hodinách (malování na skle) bylo učivo vysvětlováno pomocí názorných pomůcek, pečlivým výkladem a ukázkami vyučující. Po krátké diskusi byl zvolen způsob vypracování zadaného úkolu. Těžiště motivace vždy vycházelo z individuálního přístupu k žákovi a jeho dovednostem. Inspekce vysoce hodnotí maximální péči pedagogů o rozvoj základních výtvarných technik (kresba, malba, grafika), kterými vede žáky ke kultivaci kreslířské linie, rozlišování odlišných struktur a uplatnění kompozice. Výuka ostatních potřebných předmětů (modelování, dekorativní činnosti) má ustálený řád a vede žáky k dobrému zvládnutí základů technického provedení. Při všech činnostech je podporován rozvoj představivosti a citového vnímání.

Všechny navštívené hodiny se vyznačovaly vysokým pracovním nasazením, dobrovolnou kázní a zájmem o splnění úkolu. Předepsaná třídní dokumentace je funkčně vedena. Dotace vyučovacích hodin jednotlivých předmětů jsou dodržovány. Počty vyučovacích hodin jednotlivých předmětů odpovídají povoleným tolerancím. Provedené úpravy v počtu vyučovacích hodin jsou směřovány ke splnění požadavků talentových zkoušek. I upravené časové dotace odpovídají povoleným tolerancím učebních plánů. Informovanost rodičů o pracovních výsledcích žáků je zabezpečena především osobním kontaktem s pedagogy.

Celkové hodnocení žáků probíhá v souladu s platnou vyhláškou o ZUŠ. Hodnocení v průběhu lekce je prováděno ústní formou. Standardní známkování slouží pro hodnocení finálních prací. K celkovému porovnání výsledků vzdělávání učitelé využívají prezentací výtvarných prací žáků v soutěžích a přehlídkách. Dle možností jsou nejlepší práce žáků archivovány a v průběhu dalších školních let využívány k motivaci nebo k porovnávání výsledků jednotlivých ročníků.

Celkové úspěchy výtvarného oboru navazují na dlouholetou tradici. Členění výuky podle míry talentu umožňuje citlivé směřování žáků pro amatérskou činnost o pro profesní přípravu.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve výtvarném oboru

Základem organizace vzdělávání výtvarného oboru je kolektivní vyučování, které vychází z individuálního vedení žáka ve skupině. Vyučující respektuje individualitu žáka, cíleně se snaží o rozvoj jeho výtvarných dovedností, citění a myšlení. Praktické výtvarné činnosti podporují rozvoj manuálních schopností, prostorového vnímání a fantazie. Vzdělávací postupy jsou propracované a poskytují zárukou kvalitní přípravy k amatérským i profesně orientovaným činnostem budoucích absolventů ZUŠ. Ze zjištěných a inspekcí ověřených skutečností vyplývá maximální snaha o vyváženost všech požadovaných složek vzdělávání. Požadavky výuky jsou dle potřeby doplňovány tematikou, která vychází z reprezentativních záměrů školy.

Plánování a příprava výuky jsou průměrné, personální podmínky velmi dobré, materiální podmínky velmi dobré, psychohygienické podmínky průměrné, organizace, formy a metody průměrné, motivace a hodnocení velmi dobré.

Celkovou kvalitu vzdělávání ve výtvarném oboru hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

Literárně-dramatický obor

Vzhledem k tomu, že výuka literárně-dramatického oboru není povolena v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, nebylo ČR ČŠI provedeno hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání uvedeného oboru.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Ředitel školy předložil Plán práce ZUŠ v Novém Bydžově na školní rok 2001/2002. Jedná se o hlavní dokument, který je členěn do 8 kapitol. V úvodní části (Koncepce školy) je popisována činnost školy v návaznosti na platnou vyhlášku o ZUŠ. Následuje výčet platných učebních plánů a učebních osnov hudebního oboru. Dále jsou uvedeny neplatné učební plány a osnovy výtvarného oboru. Platné učební dokumenty výtvarného oboru nejsou v dokumentu uvedeny. Rovněž je v koncepci uvedena výuka nepovoleného literárně dramatického oboru. 2. kapitola s názvem Vzdělávací program popisuje poslání realizovaných oborů. Následuje Organizace a řízení školy s přehledem zaměstnanců, správ kabinetů a majetku školy, harmonogram porad a schůzí s konkrétními termíny, popis prostorových podmínek a technického vybavení. Kapitola č. 4 je zaměřena na vzdělávání učitelů. Pátá až osmá kapitola popisuje spolupráci s ostatními školami, vedením města a kulturními a společenskými organizacemi, hospodaření, kontrolní práci a vlastní plán činnosti školy a školních akcí ve školním roce 2001/2002.

Z předloženého dokumentu nevyplývá, zda byl projednán se všemi pracovníky. Při porovnání předloženého písemného plánu se skutečností, mimo přehled pořádaných akcí, je zřejmé, že s konkrétními poznatky se dále nepracuje a zapojení předmětových komisí i jednotlivých pracovníků do celého systému plánování je spíše formální.

Organizace a rozsah vnitřních předpisů vycházejí z velikosti školy, realizovaných oborů, počtu žáků a pedagogů. Detailně kopíruje platnou vyhlášku o ZUŠ. Další rozpracování, které by upřesňovalo specifika inspektované školy nebylo předloženo.

Řízení školy zabezpečuje v plném rozsahu ředitel. Rovněž řídí sdruženou předmětovou komisi, která je poradním orgánem ředitele. Minimální přenos kompetencí ředitele na podřízené pracovníky nevytváří předpoklady aktivního zapojení pedagogů do celkového pracovního procesu (zejména nepřímá vyučovací povinnost). I když je nepřímá vyučovací povinnost pravidelně pedagogy vykazována, a to i v době, kdy působí na jiném pracovišti, je při porovnání např. kvality vedení dokumentace a z ní stanovené kontroly zřejmé, že výkazy nejsou vždy v souladu se zjištěnou skutečností. V návaznosti na vlastní organizaci výuky byl zjištěn i rozpor mezi povoleným počtem odloučených pracovišť a reálnou skutečností. V současné době probíhá výuka vedle povolené pobočky v Nechanicích i v Hořicích a Hradci Králové.

Informační systém je funkční. Vzhledem k velikosti školy je upřednostňován osobní kontakt ředitele s pedagogy. Rodiče a žáci jsou informováni prostřednictvím žákovských sešitů, třídních schůzek, městského časopisu apod.

Současně realizovaná organizace práce i výuky sice vyhovuje podmínkám organizace, ale v některých případech je v rozporu s platnými předpisy.

Vedení školy využívá dostupných nástrojů ocenění aktivity slovního, písemného i finančního. Nenárokové složky platu jsou diferencovány a stanoveny podle známých kritérií.

Všechny kontrolní úkoly zabezpečuje v plném rozsahu ředitel školy. Minimální konkrétnost

plánu hospitací a kontrol se odráží i při jeho realizaci. Prováděné hospitace a záznamy z hospitační činnosti svědčí o tom, že jsou pojmány zcela formálně. Nepostihují základní zjištění, rozbor hodiny a následná opatření. Záznamy o provedené hospitaci jsou signovány hospitovaným a na výstupu je uvedeno právo hospitovaného vyjádřit se k hodnocení. S dokumenty se dále zjevně nepracuje. Ředitel spíše provádí neformální návštěvy vyučovacích hodin. Kritéria hospitační a kontrolní činnosti jsou sice stanovena, ale ze zjištěných skutečností vyplývá, že jejich obsah není vedením a ani některými pedagogy akceptován.

Ředitel školy nevěnuje náležitou pozornost stanovení výše příspěvku na úhradu nákladů spojených s poskytováním základů vzdělání v ZUŠ. Na základě předložených podkladů bylo zjištěno, že výše příspěvku činí pouze 15 % skutečných průměrných neinvestičních výdajů na žáka příslušného oboru v uplynulém školním roce.

Hodnocení podmínek vzdělávání

System řízení je založen na vzájemné důvěře mezi vedením a všemi pracovníky školy, která mnohdy vede až k povrchní či formální kontrole plnění základních povinností pedagogů jak v oblasti plánování, tak i obsahové realizaci výuky. Minimální přenos kompetencí a kontrolních povinností z ředitele na jednotlivé pracovníky ZUŠ (absence vedoucího předmětové komise apod.) je mnohdy příčinou neřešených chyb a nedostatků např. ve vedené pedagogické dokumentaci, výkaznictví odpracované doby apod. Na základě zjištěných skutečností jsou jednotlivé sledované jevy hodnoceny takto: plánování průměrné, organizování průměrné, vedení a motivování pracovníků velmi dobré, kontrolní mechanismy pouze vyhovující.

Na základě ověřených skutečností inspekce konstatuje, že podmínky vzdělávání jsou průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Kontrolovaným obdobím byl kalendářní rok 2000 a u osobní evidence současný stav školního roku 2001/2002.

Hodnocení efektivity čerpání neinvestičních výdajů

Základní umělecká škola je od 1. 1. 1999 příspěvkovou organizací. V kalendářním roce 2000 hospodařila s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu prostřednictvím Školského úřadu v Hradci Králové, s finančními prostředky přidělenými zřizovatelem, tj. Městským úřadem v Novém Bydžově, a s finančními prostředky vybranými od žáků jako příspěvek na úhradu nákladů spojených s poskytováním základů vzdělání ve škole. Pro kalendářní rok 2000 obdržela škola příspěvek na provoz ze státního rozpočtu v celkové výši Kč 3.552.276,--, který byl použit na platy zaměstnanců školy a částečně na zákonné odvody a příděly. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech činí 81 %.

V roce 2000 bylo dosaženo v hlavní činnosti kladného hospodářského výsledku ve výši Kč 78.329,--, který byl po schválení zřizovatelem rozdělen do rezervního fondu, fondu odměn a fondu reprodukce investičního majetku.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Na kalendářní rok 2000 bylo na mzdové prostředky a ostatní platby za provedenou práci vyčleněno Kč 2.856.076,--. Skutečně vyčerpáno bylo 2.819.759,-- Kč. Limit skutečného počtu pedagogických a ostatních zaměstnanců činil 16,797, čímž došlo k úspoře počtu pracovníků o 1,523. Porovnáním závazného rozpočtu s výkazem zisku a ztráty bylo zjištěno, že závazné ukazatele mzdové regulace (limit počtu pracovníků, limit prostředků na platy, limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci) byly dodrženy. Těmto údajům odpovídá vypracovaná evidence o pracovnících a mzdových prostředcích ve výkazu zpracovaném za 1. - 4. čtvrtletí roku 2000 Škol (MŠMT) P 1-04.

Kontrolou předložených osobních spisů, jejichž součástí je pracovní smlouva, pracovní náplň, platový výměr, zápočet praxe, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a zaváděcí list pracovníka, bylo zjištěno v oblasti zařazování zaměstnanců do platových tříd a stupňů dodržování obecně závazných právních předpisů. U některých pedagogických pracovníků vyplývá z náplně práce výuka na odloučených pracovištích v Hradci Králové a Hořicích, která nejsou uvedena v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Výuka probíhající na odloučených pracovištích v Nechanicích, v Hradci Králové a Hořicích není uvedena v pracovních smlouvách.

Stanovení a vyplácení nenárokových složek platu, tj. osobních příplatků a odměn není v rozporu s obecně závaznými právními předpisy a vnitřním platovým předpisem školy. Kritéria pro přidělování osobních příplatků a odměn jsou součástí vnitřního platového předpisu.

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem ve výši 2 % z objemu vyplacených prostředků na mzdy. Na rok 2000 byl vypracován rozpočet a stanoveny zásady pro používání fondu. Zaměstnancům byl poskytován příspěvek na stravování, rekreaci, na kulturní akce, na sociální výpomoc a na dary při pracovních a životních výročích.

Hodnocení efektivity čerpání ostatních neinvestičních výdajů

V kalendářním roce 2000 nebyl poskytnut příspěvek ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Účelové prostředky v kalendářním roce 2000 nebyly přiděleny.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Investiční prostředky v kalendářním roce 2000 nebyly přiděleny.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za kalendářní rok 2000 obsahuje všechny požadované údaje a výkazy. Její vypracování odpovídá ustanovení § 17 e) odst. 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

V Základní umělecké škole, Nový Bydžov bylo ve sledovaných oblastech za kalendářní rok 2000 zjištěno hospodárné a efektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich použití.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou bylo zjištěno, že příspěvek na úhradu nákladů spojených s poskytováním základů vzdělání ve škole (školné), který ředitel školy stanovil u přípravného a základního studia, dosahuje jen 15 % průměru skutečných neinvestičních nákladů na žáka na jeden školní rok. Školné je vybíráno 2 x ročně ve výši, která je stanovena ve směrnici o školném jednotlivě pro hudební a výtvarný obor. Slevy jsou uplatňovány, pokud se jedná o více dětí z jedné rodiny a žáky samoživitelů. O žádostech na poskytnutí slevy nebylo vedeno správní řízení. Jsou doloženy čestným prohlášením zákonného zástupce dítěte.

Porovnáním rozvrhu hodin a výkazu žáků a vyučovacích hodin byl zjištěn nesoulad s evidencí pracovní doby a práce přesčas. U některých pracovníků, kteří jsou zaměstnáni na 100 % úvazek není přímá vyučovací povinnost rovnoměrně rozvržena do celého pracovního týdne.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané ŠÚ Hradec Králové dne 13. 07. 1999 pod čj. 930/38-99 s účinností od 1. 8. 1999,
- Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 2001,
- Příloha k výkazu o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24a-01 podle stavu k 15. 10. 2001,
- Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 2000,
- Příloha k výkazu o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24a-01 podle stavu k 15. 10. 2000,
- Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 1999 ze dne 15. 10. 1999 s přílohou,
- Příloha k výkazu o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24a-01 podle stavu k 15. 10. 1999,
- Školní řád ZUŠ Nový Bydžov s platností od 1. 9. 2000,
- Plán práce ZUŠ Nový Bydžov pro školní rok 2001/2002,
- Vnitřní platový předpis platný od 1. ledna 2001,
- Hospitační a kontrolní záznamy ředitele za období 1999/2001,
- Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2000/2001,
- Učební plány hudebního a literárně dramatického oboru ZUŠ schválené MŠMT dne 26. června 1995 pod čj. 18.418/1995-25 s účinností od 1. září 1995,

- Učební plány a učební osnovy výtvarného oboru ZUŠ schválené MŠMT dne 26. dubna 2000 pod čj. 15 865/20-22 s platností od 1. 9. 2000,
- Úprava učebních plánů výtvarného oboru ZUŠ schválená MŠMT dne 9. 7. 2001 pod čj. 21 083/2001-22 s platností od 1. 9. 2001,
- Interní dokument pro vedení počtu přesčasových hodin u jednotlivých učitelů za školní rok 2001/2002,
- Směrnice o výši školného na školní rok 1999/2000 a na školní rok 2000/2001,
- Úprava rozpočtu k 1. 11. 2000 ze dne 1. 11. 2000,
- Výkaz zisku a ztráty Úč ROPO 4 – 02 se stavem k 31. 12. 2000 ze dne 29. 1. 2001,
- Čtvrtletní výkaz o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roku 2000 ze dne 15. 1. 2001,
- Hlavní kniha za 14. období roku 2000 ze dne 29. 1. 2001,
- Účtový rozvrh,
- Směrnice - vnitřní platový předpis pro rok 2000,
- Vnitřní předpis pro zpracování účetnictví ze dne 1. 9. 1999,
- Rozpočet fondu kulturních a sociálních potřeb na rok 2000 ze dne 5. 1. 2000,
- Zásady pro používání fondu kulturních a sociálních potřeb (nedatováno),
- Pokladní kniha za rok 2000,
- Schválení rozdělení hospodářského výsledku ze dne 5. 4. 2001,
- Evidence pracovní doby a práce přesčas za měsíc říjen a listopad 2001,
- Výkazy žáků a vyučovacích hodin všech učitelů za školní rok 2001/2002,
- Osobní spisy zaměstnanců,
- Mzdové listy zaměstnanců za rok 2000,
- Rozúčtování mezd za období 1. - 12. roku 2000,
- Příjmové pokladní doklady za měsíc říjen 2000,
- Přihlášky žáků do ZUŠ, kteří školu navštěvují,
- Třídní knihy pro skupinové vyučování v nehudbních oborech (VO, LDO) za školní rok 2000/2001 a 2001/2002,
- Třídní knihy individuálního, skupinového a kolektivního vyučování HO za školní rok 2000/2001 a 2001/2002,
- Rozvrhy hodin podle žáků a vyučovacích předmětů jednotlivých pedagogů HO, VO a LDO za školní rok 2001/2002,
- Plány práce jednotlivých oborů ZUŠ pro školní rok 2001/2002.

ZÁVĚR

Rozsah a obsahová náplň vzdělávacích činností hudebního i výtvarného oboru odpovídají platným učebním dokumentům pro základní umělecké školy. Vedení školy se snaží vytvářet rovnoměrné podmínky pro další rozšiřování celkové vzdělávací nabídky.

Prostorové a materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré a umožňují plnit vzdělávací program v plném rozsahu.

Současné personální obsazení ZUŠ je předpokladem k zajištění dostatečně pestré nabídky vzdělávacích specializací všech realizovaných oborů. Postupná generační obměna pedagogického sboru je ovlivněna zájmem absolventů vysokých a středních uměleckých škol o práci v menším městě. Situace je do značné míry ovlivněna i blízkostí krajské metropole.

Všichni pedagogové individuální výuky cíleně směřují vzdělávací proces k postupnému rozvoji individuality i celkové kulturní gramotnosti. Náležitá péče je věnována žákům kteří mají potřebné talentové předpoklady a projeví zájem o následné vzdělávání v profesně orientovaných školách. Odborná profilace pedagogů hudebního oboru umožňuje realizovat výuky i v celorepublikovém měřítku velmi málo vyučovaných nástrojů. ZUŠ v Novém Bydžově je jedinou školou královéhradeckého kraje, kde je vyučováno hře na harfu.

Veřejné aktivity hudebního i výtvarného oboru rozšiřují nabídku společenského vyžití obyvatel města i okolí. Celkový vztah žáků uměleckému vzdělávání pozitivně ovlivňují pedagogy provozované mimoškolní veřejné aktivity jako jsou např. činnost Klubu Emy Destinové, folkové skupiny Kantoři, pěveckého sboru Cantate Feminae apod.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Richard Šafařík	PhDr. Richard Šafařík v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Josef Vondráček Ivana Dašková Jaroslava Pešková	

V Hradci Králové dne 4. února 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 2. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Jan Filip

Mgr. Jan Filip v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Královéhradecký kraj	26. 02. 2002	91 250/02-4021

Zřizovatel Město Nový Bydžov MÚ, Masarykovo nám. 1, 504 01 Nový Bydžov	26. 02. 2002	091 249/02-4021
---	--------------	-----------------

Připomínky ředitele základní umělecké školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
- - -	- - -	Připomínky nebyly podány